

YOZGAT İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019

2019 YILI
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI
YOZGAT ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

YOZGAT İLİ
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Abdullah Abdülkadir KARADUMAN

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

İşsizlik, yeterli düzeyde istihdam oluşturmamak ve nitelikli işgücünün yetersiz olması, hiç şüphesiz ki günümüz işgücü piyasasının en önemli sorunlarından biridir. Bu durum aynı zamanda sosyal, psikolojik ve ekonomik problemler gibi alt sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdamı artırmaya yönelik yatırımlar ve politikalar üretmek, tüm ülkeler için zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmaları daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla öncelikle işgücü piyasasının taleplerini detaylı bir şekilde incelemek gerekmektedir. Yerel ve ulusal düzeyde uygun istihdam politikaları oluşturmak, işgücü piyasasından elde edilen verilerle mümkün olacaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2010 yılından günümüze yerel düzeyde uygulanacak işsizlik ve istihdam politikalarının, etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla, işverenlerimizin görüş ve önerilerine başvurmaktadır. Bu görüş ve öneriler doğrultusunda istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin istediği özelliklerde nitelikli işgücüne daha kolay ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR, kurum sisteminde yer alan kayıtlı işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak nitelikli eleman yetişmesine katkı sağlamaktadır. Bu şekilde işverenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Yerel düzeyde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun olarak geliştirmek ve İŞKUR tarafından sunulan hizmetleri daha etkin hale getirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirilmiştir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren bu çalışmanın sonucunda oluşturulan rapor, istihdam politikaları adına genel bir rehber görevi üstlenmektedir.

Bu çalışmanın gerçekleşmesi adına gösterdikleri özveri ve çalışmalar nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarına, çalışma kapsamında işyeri bilgi formlarını titiz bir şekilde yanıtlayıp görüş bildiren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Yozgat İşgücü Piyasası Araştırması analiz çalışmasının ülkemiz, ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını temenni ediyorum.

Kadir ÇAKIR
Yozgat Valisi

ÖNSÖZ

İstihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetleriyle birlikte ulusal istihdam politikasının oluşturulmasında rol alan ve işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biri olan İŞKUR; hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamu hizmeti sunmaktadır. İşgücü piyasası verilerini yüz yüze görüşmelerle elde edip bu verileri analiz eden, yorumlayan ve işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler yerine getirmektedir.

Türkiye İş Kurumu, üstlendiği yasal ve sosyal sorumluluğun bilinciyle her geçen gün daha da genişleyen bir kitleye hizmet vermektedir. İşgücünün arz ve talep kısmını iyi analiz edip geleceğe yönelik istihdam politikalarını daha sağlıklı bir şekilde planlamak İŞKUR ile birlikte sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için çok önemlidir.

Kurumumuz bu çalışma ile kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek hem işgücü piyasası hakkında bilgi toplamakta hem de işverenlerin işgücü ihtiyacını en kısa sürede karşılamaya çalışmaktadır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde cinsiyet bazında mevcut çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir. Aynı zamanda ziyaret edilen işverenlerimize kurumumuzun hizmetleri hakkında danışmanlık hizmeti sunulmuştur.

Bu bağlamda ziyaret edilen işverenler Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile bazı büyük illerde örneklem diğer illerde ise tam sayım olmak üzere belirlenmiştir. 2019 yılı Nisan-Mayıs döneminde büyük çoğunluğu 20 ve üzeri kişi istihdam eden 83 bin 887 işletmeye iş ve meslek danışmanlarımız tarafından ziyaret gerçekleştirilerek işveren veya işveren temsilcisi ile görüşülüp işyeri bilgi formu doldurulmuştur. Yozgat'ta ise bu kapsamda 192 işletme için veri derlenmiştir.

Bu çalışma kapsamında hazırlanan 2019 yılı “İşgücü Piyasası Analizi” raporu, hem işgücü arzına ilişkin bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız koordinatörlüğünde kurumumuz İş ve Meslek Danışmanları aracılığıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri içermektedir. Her il için ayrı ayrı hazırlanmış olan bu raporlar tamamlandığında sonuçları kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Bu itibarla İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının İŞKUR ailesi ve diğer tüm kullanıcılar için hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen kurum personelimize ve kıymetli vakitlerini ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize teşekkür ederim.

Taner YILDIZ
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	i
ÖNSÖZ	i
TABLolar LİSTESİ.....	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ	iii
KISALTMALAR	iv
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	3
BİRİNCİ BÖLÜM	4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ.....	4
İŞKUR GÖSTERGELERİ	4
Açık İşler	4
İşe Yerleştirmeler.....	5
Kayıtlı İşsiz.....	7
Aktif İşgücü Programları	8
İşsizlik Ödeneği	12
İKİNCİ BÖLÜM.....	13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	13
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM.....	14
İşyeri Verileri.....	15
Mevcut İstihdam.....	26
AÇIK İŞLER.....	29
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER.....	38
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	43
SONUÇ	49
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU	53

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)	5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)	6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018).....	8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018).....	10
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	11
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)	11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı.....	15
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri.....	20
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları	24
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstedığınız Alanlar	25
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı	26
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	27
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler	28
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşletmeOranı.....	30
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması.....	35
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı	35
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları	36
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması.....	37
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler	38
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	39
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı	41
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri	43
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	44
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi	45
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi	46
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler	46

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)	4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018).....	5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)	7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)	12
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı	16
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı	17
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu.....	17
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu.....	18
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı.....	19
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu	20
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)	21
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%).....	22
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı	22
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri.....	25
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı.....	28
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı	29
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi.....	31
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	32
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	32
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu	33
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı.....	34
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı	40
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı.....	42
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı	47
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi	48

KISALTMALAR

İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Yozgat İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 192 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 18 sektörde tam sayım yapılmıştır. Yozgat ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 11 bin 156 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 9 bin 106 çalışan erkeklerden, 2 bin 49 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Yozgat ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

Yozgat ilinde açık iş oranı yüzde 1,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Yozgat ili açık iş oranı bakımından 0,3 puanlık farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 2,3 ile İmalat sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 89 kişilik açık iş mevcuttur. Yozgat ilinde en fazla açık işi olan diğer meslek grupları ise; Hizmet ve Satış Elemanları ile Profesyonel Meslek Mensuplarıdır. İl genelinde açık işlerin yüzde 54,7'si için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Yozgat ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Yozgat ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Şoför-Yük Taşıma mesleği takip etmektedir. Eleman teminde

güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Yozgat ilinde işverenlerin yüzde 16,5'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran Yozgat ilinde ülke geneline yakın olup yüzde 3,7'dir.

Yozgat ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin yüzde 52 ile İlave İstihdam Teşviği olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin 21,7'si İŞKUR'un Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta, prim ve ücret desteği konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 31,4'ü teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracığını beyan ederken, yüzde 29,8'i ise teknolojik gelişmelerin istihdamı etkilemeyeceğini düşünmektedir. Sektörel açıdan bakıldığında ise; Yozgat ilinde İmalat sektörünün yüzde 32,6'sı, Toptan ve Perakende sektörünün yüzde 28,6'sı ile İdari ve destek hizmet faaliyetlerinin yüzde 37,5'i teknolojik gelişmelerin istihdamı artıracığını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Yozgat İli İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Yozgat işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Yozgat İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadaki beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Yozgat ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Yozgat ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

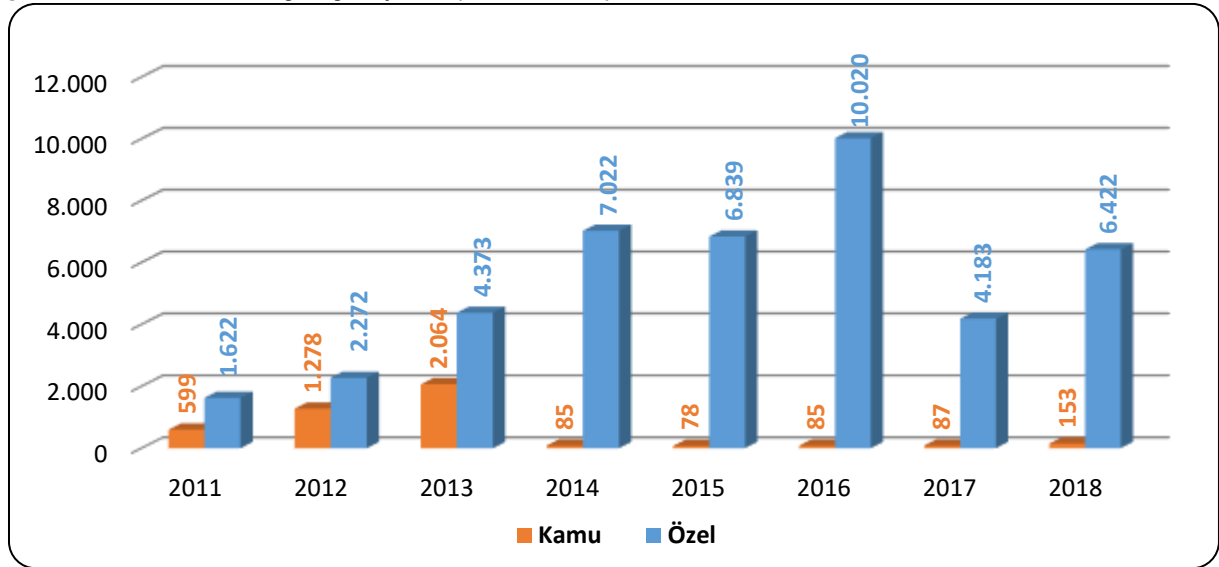
İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 2 bin 221 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 6 bin 575 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2015 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2016 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 46,1 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	2.411
Beden İşçisi (Temizlik)	471
Büro İşçisi	311
Şeker İmal İşçisi	163
Makineci (Dikiş)	155
Satış Danışmanı / Uzmanı	124
Güvenlik Görevlisi	119
Garson (Servis Elemanı)	113
Çöpçü	106
Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	97

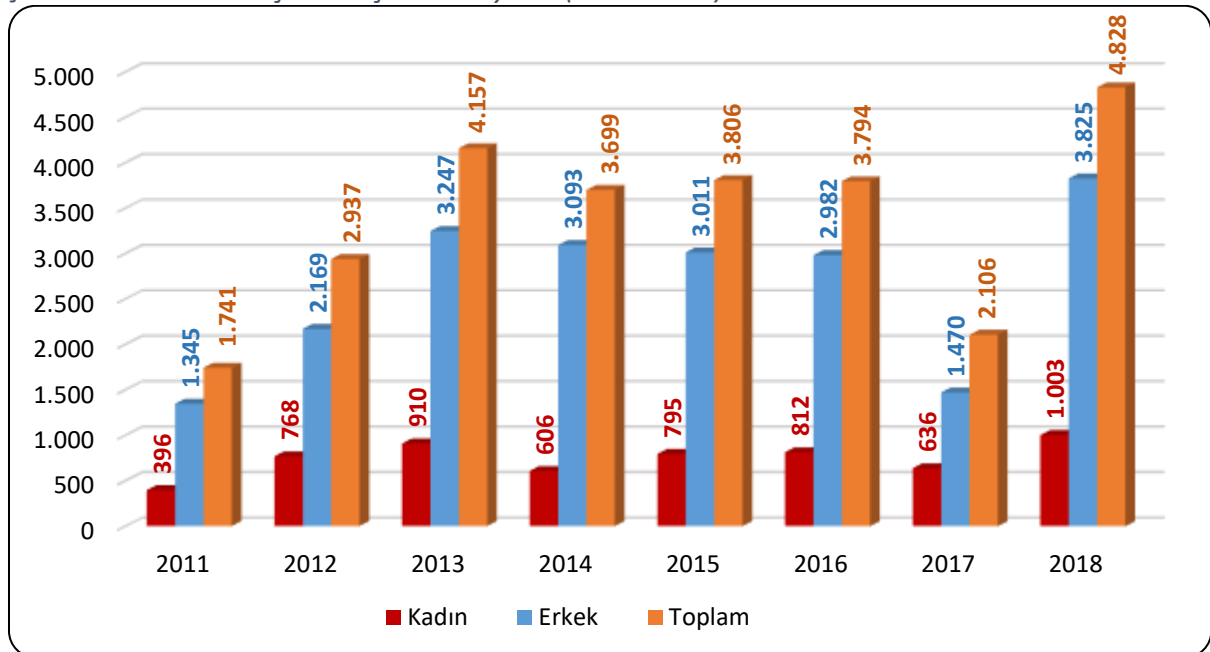
Kaynak: İŞKUR

Yozgat ilinde 2018 yılında 6 bin 575 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 2 bin 411 açık iş ile Beden İşçisi(Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 36,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Büro İşçisi meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı bin 741 olan Yozgat ilinde işe yerleştirilenlerin bin 345'i erkek, geri kalan 396 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2018 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 4 bin 828 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2018 yılında bir önceki yıla göre, yüzde 129,2'lik bir artış olduğu görülmektedir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 20,8'i kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemektedir.

Şekil 2'de görüleceği üzere 2017 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansımaktadır.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	1.776	351	2.127
Beden İşçisi (Temizlik)	392	16	408
Büro İşçisi	272	27	299
Şeker İmal İşçisi	157	6	163
Makineci (Dikiş)	64	37	101
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	42	52	94
Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	30	60	90
Çöpçü	78	5	83
Güvenlik Görevlisi	77	2	79
Satış Danışmanı / Uzmanı	41	32	73

Kaynak: İŞKUR

Yozgat ilinde 2 bin 127 kişilik işe yerleştirmeye Beden İşçisi(Genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının %44,1'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Büro İşçisi meslekleri takip etmektedir. Erkekler en çok Beden İşçisi(Genel) ve Beden İşçisi(Temizlik) mesleklerinde işe yerleştirilirken, kadınlar ise en çok Beden İşçisi(Genel) ve Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

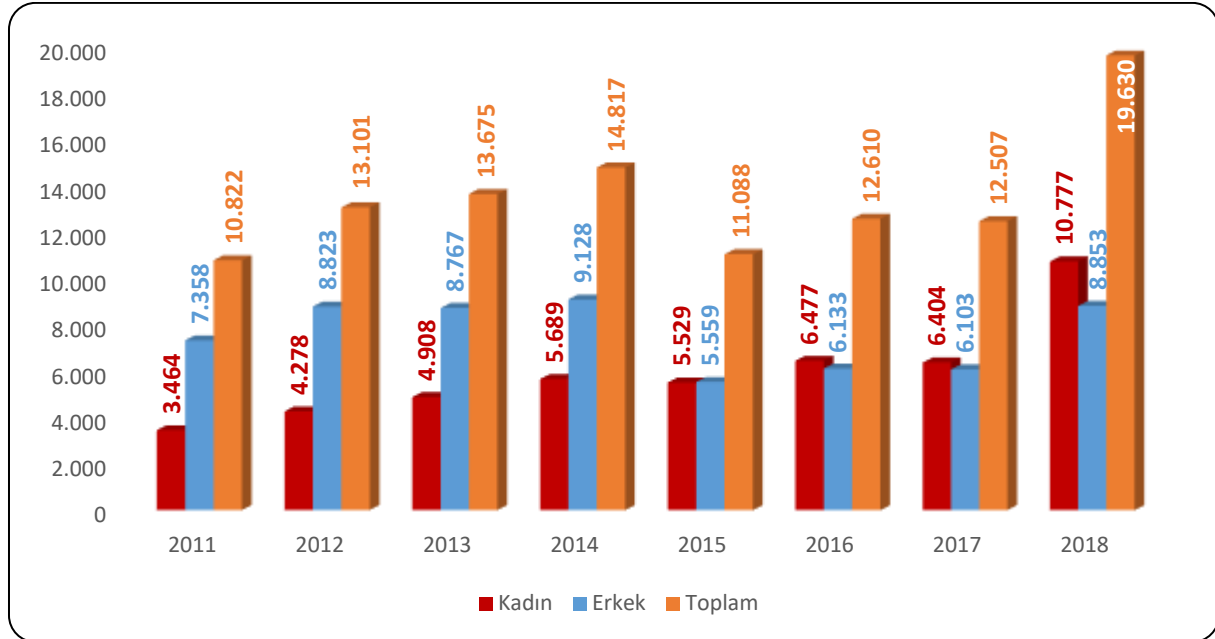
Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Yozgat ilinde İŞKUR'a kayıtlı 10 bin 822 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 7 bin 358'i erkek, 3 bin 464'ü ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 19 bin 630 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, İŞKUR’a kayıtlı kadınların sayısındaki önemli artıştır. 2011 yılında Yozgat’ta 3 bin 464 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 10 bin 777’ye yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR’un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Yozgat ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Yozgat ilinde Kuruma kayıtlı 6 bin 245 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Yozgat ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %31,8’ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi(Temizlik) ve Büro Memuru(Genel) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsiz sıralaması ise Yozgat kayıtlı işsiz sıralaması ile benzerlik göstermektedir.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	11	156	144	300
2012	52	772	837	1.609
2013	56	744	1.130	1.874
2014	49	653	577	1.230
2015	70	1.223	545	1.768
2016	38	845	93	938
2017	35	780	37	817
2018	40	737	95	832

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kurs sayılarında yıllar itibari ile dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılında düzenlenen 11 kursa toplamda 300 kişi katılmıştır. 2018 yılında ise düzenlenen 40 mesleki eğitim kursuna 832 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 95’i erkek, 737’si kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 88,6'sının kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir. Ayrıca bu durum Yozgat ilinde kadın istihdamının olumlu yönde artması için izlenmiş politikaların bir sonucudur.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Bilgisayar İşletmeni (Operatörü)	Bilgisayar İşletmeni (Operatörü)	Bilgisayar İşletmeni (Operatörü)
Düz Dikiş Makineci	Mum İmal İşçisi	Düz Dikiş Makineci
Bindallı (Üç Etek) Yapımcısı	Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)	Bindallı (Üç Etek) Yapımcısı
Bakır İşleme Ve Süslemecisi	Sepet Örücü	Çini İşlemecisi
Çini İşlemecisi	Yöresel Kilim Dokuyucusu	Bakır İşleme Ve Süslemecisi
Kilim Dokuyucu (El Tezgahı)	Kumanda Teknikleri Elemanı	Kilim Dokuyucu (El Tezgahı)
Sepet Örücü	Çağrı Merkezi Elemanı	Çocuk Üst Giysileri Dikimi (Gömlek-Bluz-Elbise-Etek- Pantolon-Jean Pantolon)
Yöresel Kilim Dokuyucusu	Yöresel Gıda Ürünleri Üretim Elemanı	Çiçekleri Gösterişli İç Mekân Süs Bitkileri Yetiştiricisi
Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)	Cam Füzyoncu	Evde Çocuk Bakım Elemanı
Yöresel Gıda Ürünleri Üretim Elemanı	Bakır İşleme Ve Süslemecisi	Sepet Örücü

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Bilgisayar İşletmeni(Operatörü), Düz Dikiş Makineci ve Bindallı (Üç Etek) Yapımcısı mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu ilk üç kurs ise en fazla katılımcının olduğu kurslar ile aynı sıralamadır. Erkeklerde ise en fazla Bilgisayar İşletmeni(Operatörü), Mum İmal İşçisi ve Kadın Giysileri Dikim Elemanı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	3	0	32	32
2012	81	46	98	144
2013	323	228	383	611
2014	346	239	396	635
2015	627	467	646	1.113
2016	775	594	997	1.591
2017	800	812	857	1.669
2018	712	732	840	1.572

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı 2018 yılına kadar artış eğilimi içerisindeydir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 712 program düzenlenmiş olup toplam bin 572 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 46,6'sı kadınlardan, yüzde 53,4'ü ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Sekreter	Garson (Servis Elemanı)	Sekreter
Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	Makineci (Dikiş)	Aşçı Yardımcısı
Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı
Aşçı Yardımcısı	Metal Doğramacı	Satış Elemanı (Perakende)
Garson (Servis Elemanı)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Hasta Danışmanı
Makineci (Dikiş)	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	Büro Memuru (Genel)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Reyon Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)
Metal Doğramacı	Sekreter	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)	Market Elemanı
Reyon Görevlisi	Aşçı Yardımcısı	Kasiyer

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Yozgat ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Sekreter, Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı, Satış Elemanı(Perakende) ve Aşçı mesleklerinde düzenlenmiştir. Kadın sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları ise; Sekreter, Aşçı Yardımcısı ve Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı meslekleridir. Erkeklerde ise en fazla işbaşı eğitimi açılan meslekler; Garson(Servis Elemanı), Makineci (Dikiş) ve Satış Elemanı (Perakende)'dir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	8	102	86	188
2012	15	225	200	425
2013	9	131	142	273
2014	11	124	156	280
2015	12	121	224	345
2016	19	225	255	480
2017	14	165	192	357
2018	31	274	370	644

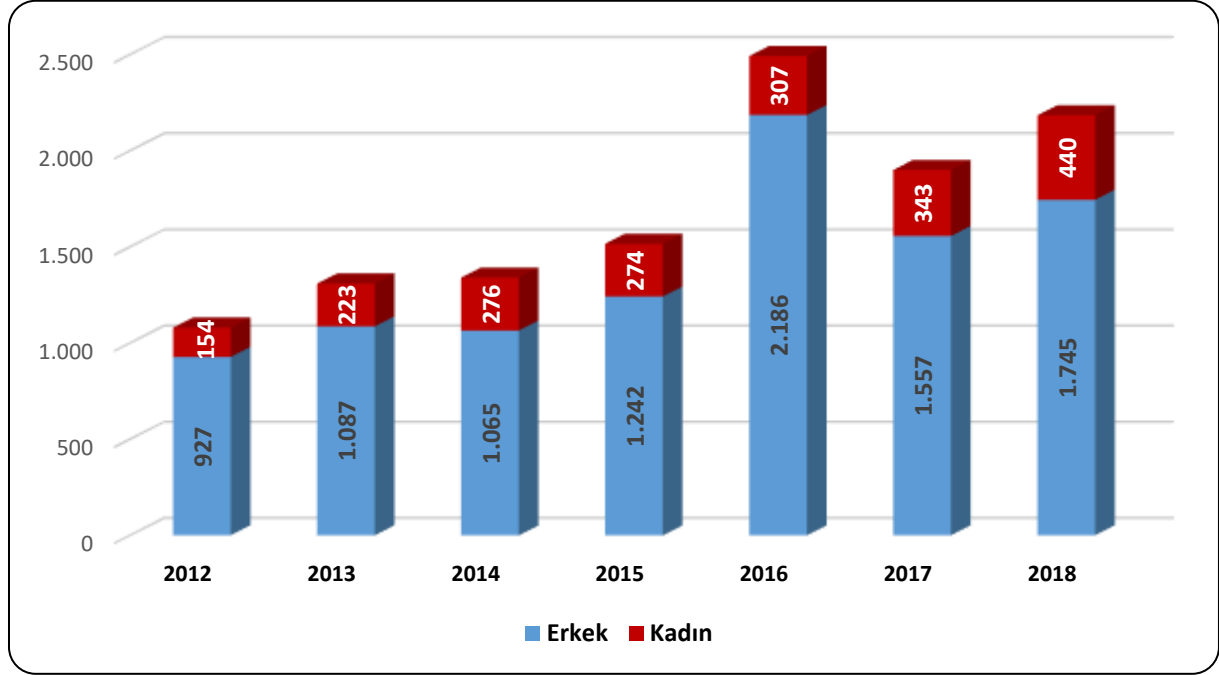
Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 31 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı sayısı 2017 yılına göre yüzde 121 daha fazladır. Programa 2018 yılında 274'ü kadın, 370'i erkek olmak üzere toplam 644 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

Kaynak: İŞKUR

Yozgat ilinde 2018 yılında yüzde 20,1'i kadın olmak üzere 2 bin 185 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 15 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Yozgat ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile

part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Yozgat ilinde 192 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 11 bin 156 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Yozgat ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8’de Yozgat ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

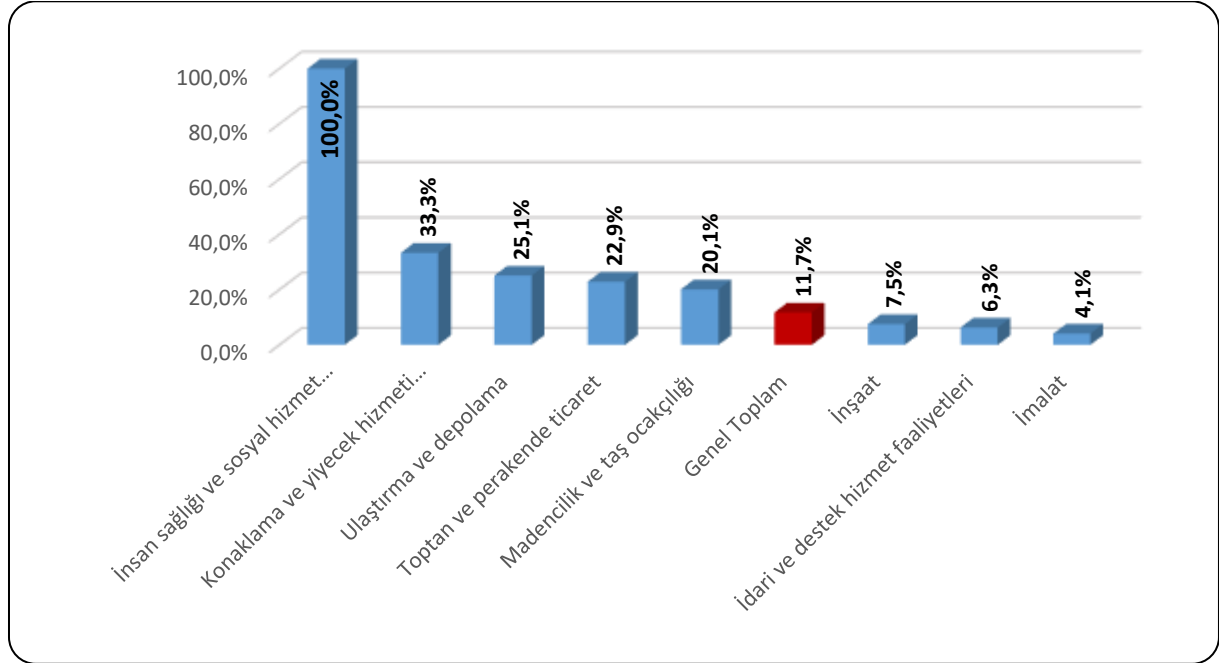
Sektörler	İşletme Sayısı
İmalat	50
İnşaat	41
Toptan ve perakende ticaret	36
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	16
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9
Ulaştırma ve depolama	8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6
Eğitim	5
Madencilik ve taş ocaklığı	5
Diğer hizmet faaliyetleri	5
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme Üretimi ve dağıtımı	4
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2
Bilgi ve iletişim	2
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Genel Toplam	192

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Yozgat ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 26,1’i İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 30,9 seviyesindedir. Bu durumda Yozgat ilinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla sayıda işletme İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında İnşaat sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 13,5 iken Yozgat ilinde İnşaat sektörünün payı yüzde 21,3 düzeyindedir. Yozgat ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin yaklaşık yarısı İnşaat ile İmalat sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletmeler ise Gayrimenkul Faaliyetleri ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Yozgat ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

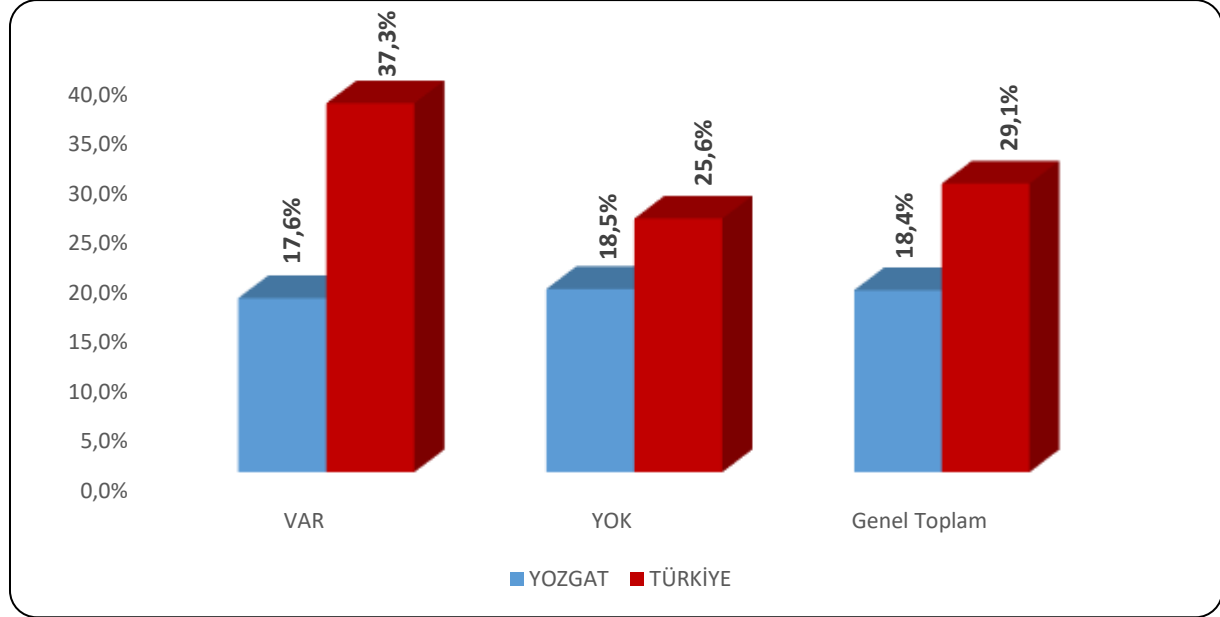
Kaynak: İPA 2019

Yozgat ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 11,7 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin tamamında part-time çalışan bulunmaktadır. Bu oranın bu kadar yüksek olmasının nedeni anket yapılan işyeri sayısının 2 olmasıdır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 33,3'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 25,1 ile Ulaştırma ve Depolama sektörü yer almaktadır. Bu sektörlerde bulunan işletmelerde part-time çalışan olmasının sebebi, ilgili sektörün part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 45,9'unda part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

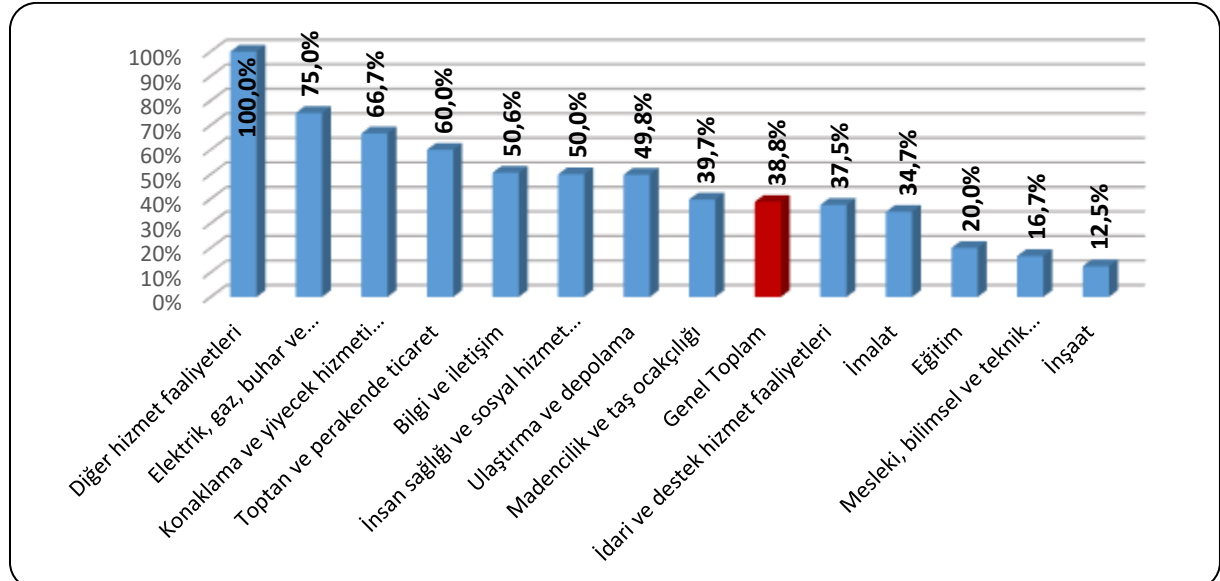
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmaktayken Yozgat ilinde bu oran yüzde 18,4'ü olarak gerçekleşmiştir. Yozgat ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 18,5 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 17,6 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Ülke genelinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemekte iken Yozgat ilinde ise part-time çalışmanın kadın istihdamına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

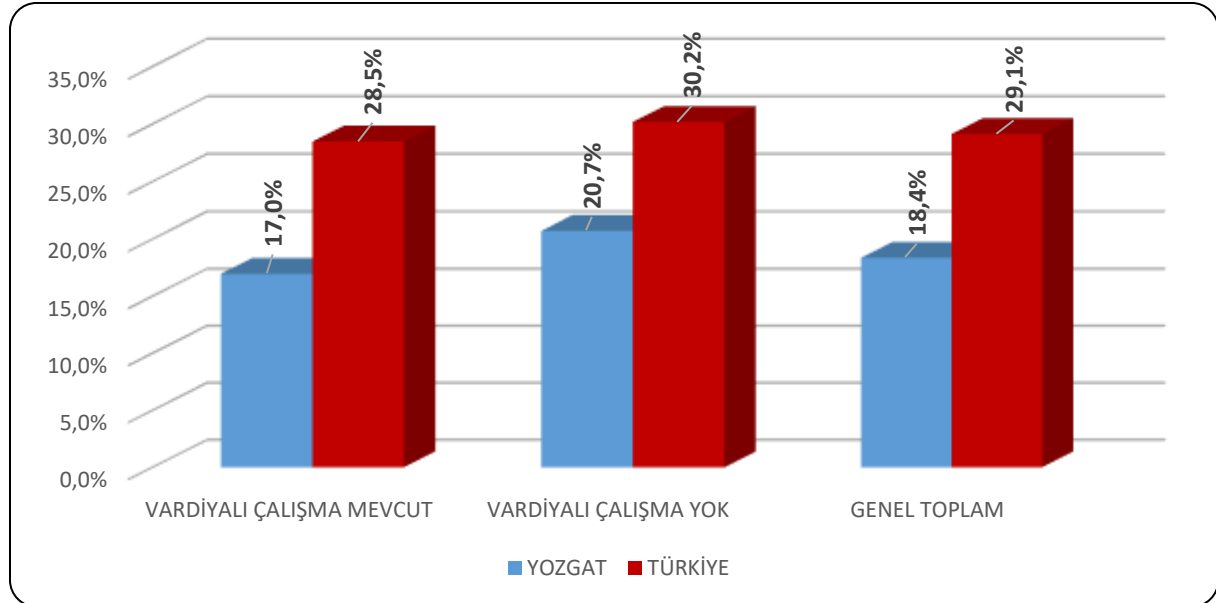
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde işletmelerin yüzde 38,8'inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Yozgat ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Diğer Hizmet Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işletmelerin yarısından fazlasında vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat sektörü ise yüzde 12,5 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2019

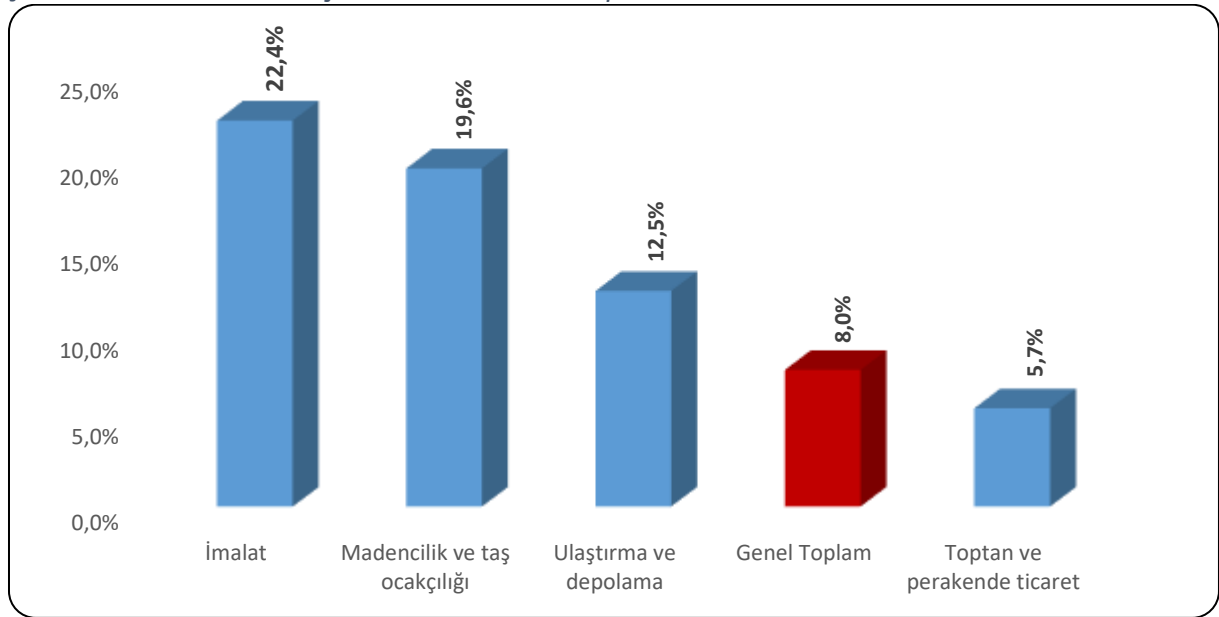
Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilime benzer yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Yozgat ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 17'si kadın, yüzde 83'ü ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 20,7'ye yükselmektedir.

Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Yozgat ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 18,4'ünün kadınlardan oluşmasıdır. Yaklaşık olarak her 10 çalışandan 2'si kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Yozgat ilinde de benzer yönde işlemektedir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilindeki işletmelerin yüzde 8'inde ihracat yapılmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta, ikinci sırada ise Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör dışında Ulaştırma ve Depolama sektörü de ihracat yapan işletme oranı anlamında Yozgat ili ortalamasına göre daha yüksek seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İşletme sayısı bakımından imalat sektörünün payı yüzde 26,1 iken, ihracat yapan işletme oranında da ilk sırada yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin ihracat yapma oranının diğer sektörlerle nazaran yüksek olması ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret

etmektedir. İhracat yapan işletmelerde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Yozgat ilinde işletmelerin yüzde 10,1'i e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

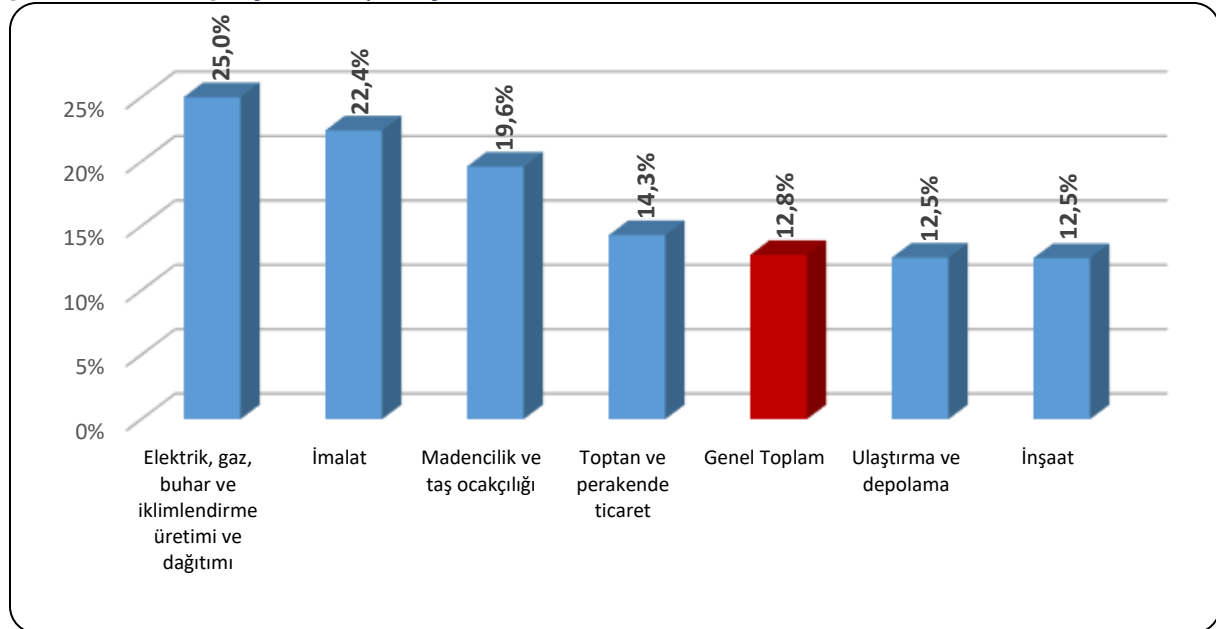
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması	91,7%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması	6,5%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	4,1%
Finansman yetersizliği	1,8%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	0,6%

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

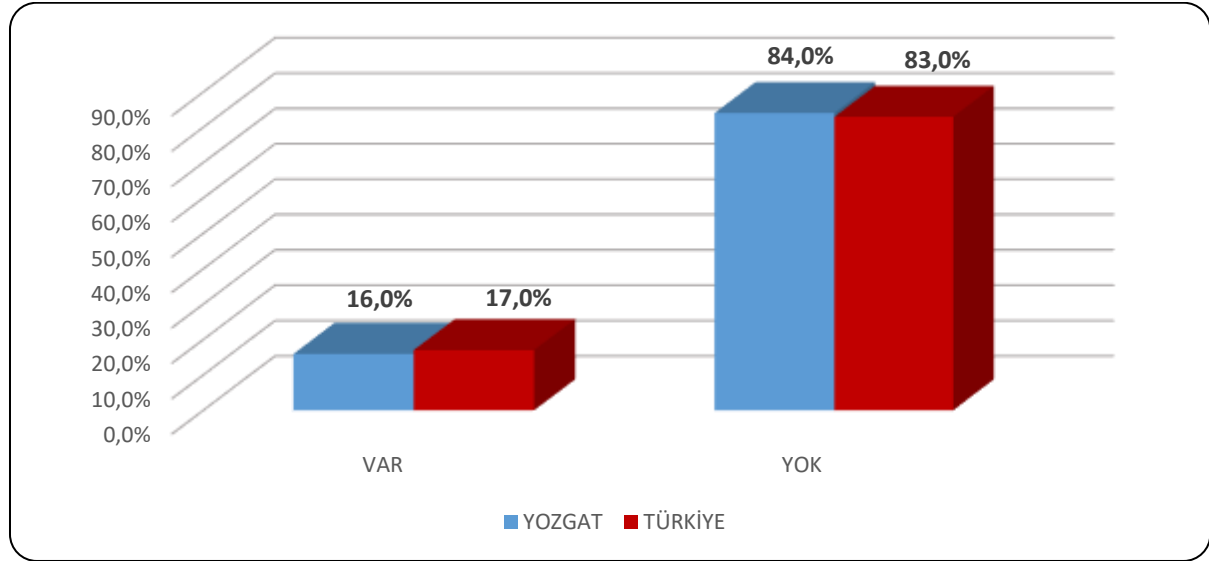

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde 18 sektörden 6 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 12,8 olarak gerçekleşmiştir. Elektrik,

gaz, buhar ve iklimlendirme Üretimi ve dağıtım sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 25'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörü yüzde 22,4 ile İmalat sektörüne takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Yozgat ilinde en fazla işletme İmalat sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ilk sırada yer almamış olup il ortalamasının üstünde yer almaktadır.

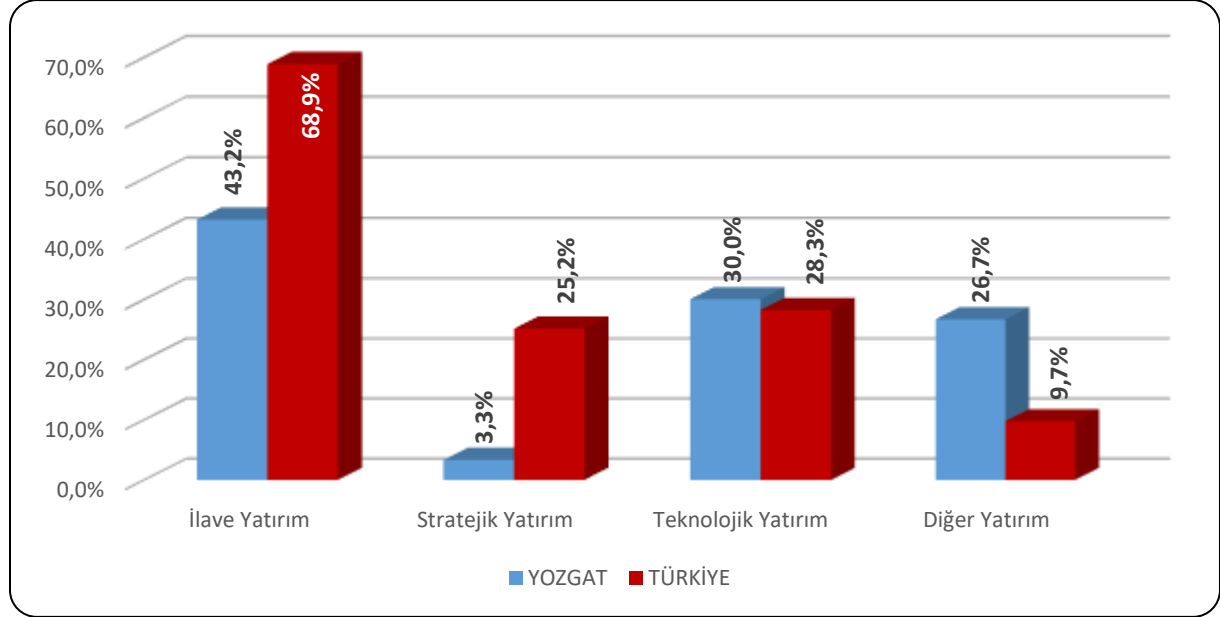
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 16'sı gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

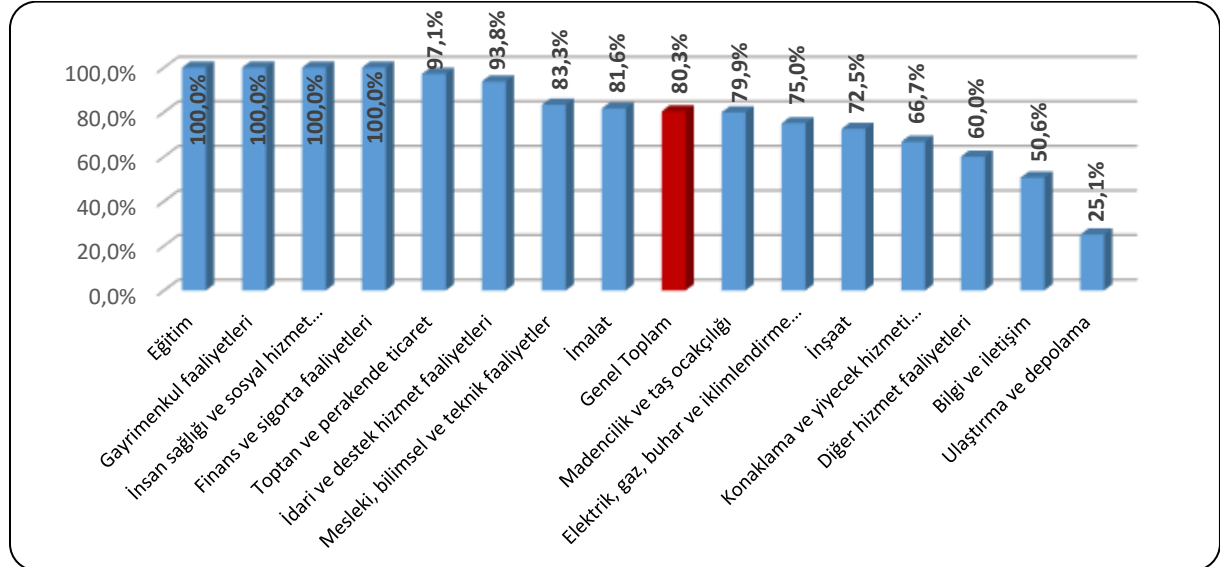
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Yozgat ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 43,2'si ilave yatırım, yüzde 30'u teknolojik yatırım ve yüzde 26,7'si diğer yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3

seviyesindedir. Yozgat ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 80,3'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Yozgat ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Yozgat ilinde Eğitim, Gayrimenkul Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde yer alan işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Tablo 8'de işyerlerinin sektörel dağılımına bakıldığında, bu sektörlerde ankete katılan işletme sayısının az olması sonucunda oranlar bu kadar yüksek çıkmıştır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 80,3'ün üzerinde yüzde 81,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
İmalat	2,5%	100,0%	65,0%	42,6%	0,0%	2,5%	17,5%
Toptan ve perakende ticaret	0,0%	97,1%	44,1%	50,0%	0,0%	0,0%	11,8%
İnşaat	0,0%	89,7%	27,6%	24,1%	0,0%	0,0%	13,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	26,7%	13,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	100,0%	50,0%	83,3%	0,0%	0,0%	16,7%
Eğitim	0,0%	100,0%	80,0%	80,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	80,0%	20,0%	40,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	50,3%	50,3%	0,0%	0,0%	25,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme Üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	66,7%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	100,0%	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	50,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	0,7%	96,7%	47,0%	42,4%	0,0%	0,7%	11,3%

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 96,7'si İŞKUR'dan Danışmanlık ve Yönlendirme faaliyetlerinden yararlanmıştır. İşletmelerin yüzde 47'si İŞKUR'dan Eleman Talebinde bulunurken yüzde 42,4'ü ise İşbaşı Eğitim Programı kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Yozgat ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan İmalat sektöründe işverenlerin tamamı Danışmanlık ve Yönlendirme faaliyetlerinden yararlanmış, yüzde 65'i İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş, yüzde 42,6'sı ise İşbaşı Eğitim Programından son bir yıl içerisinde yararlanmıştır. Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır. Yozgat ilinde Kısa Çalışma Ödeneği'nden faydalanan işyeri bulunmamaktadır. Çalışanlara yönelik eğitim ve İŞKUR kurslarından sadece imalat sektörünün yüzde 2,5'i faydalanmış olup diğer sektörler bu iki hizmetten faydalanmamıştır. Kursların bu kadar düşük çıkmasının nedeni ise Yozgat ilinde işverenlerin İşbaşı Eğitim Programlarını tercih etmeleridir.

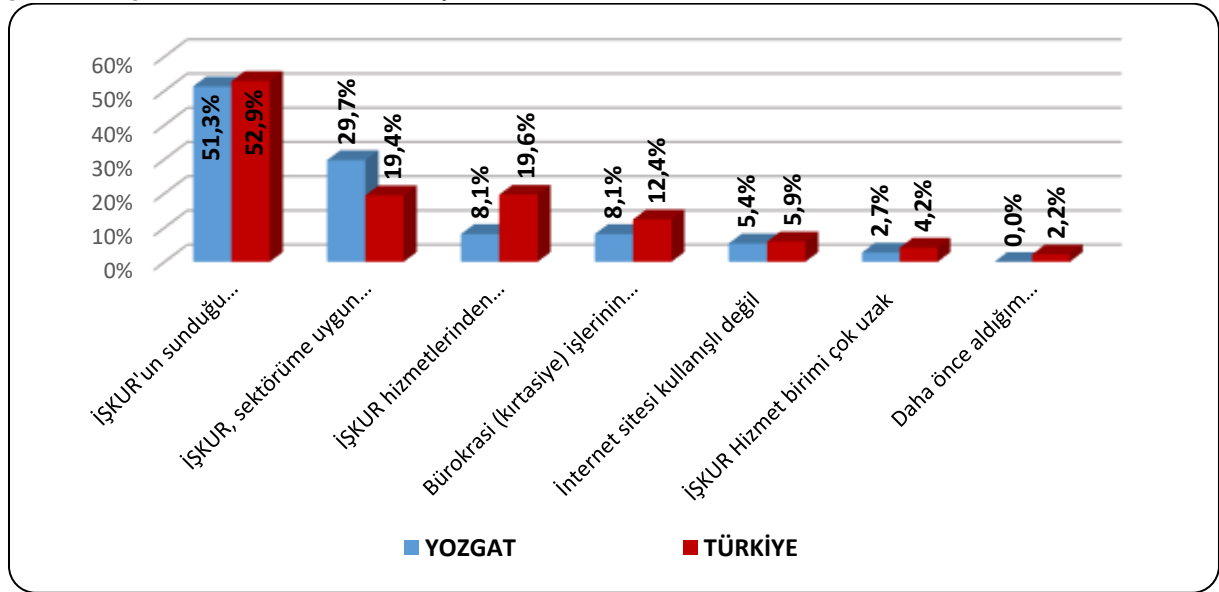
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstedığınız Alanlar

Alanlar	Oranlar
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği	61,1%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği	53,7%
İşe Uygun Eleman Temini	46,8%
İşbaşı Eğitim Programı	38,3%
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması	14,9%
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi	5,3%
Genel Toplam	100,0%

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 61,1'i yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği cevabını vermiştir. Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği ikinci sırada yer alırken, İşe uygun eleman temini seçeneği ise üçüncü sırada yer almıştır.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 51,3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 29,7 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 8,1 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Yozgat ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıyorum diye işverenlerin oranı Yozgat iline göre daha yüksek seviyededir. Yozgat ilinde ise İŞKUR Hizmet biriminin uzak olmasından

ötürü İŞKUR hizmetlerinden faydalanamıyorum diyen işverenlerin oranı Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Yozgat ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Yozgat ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 11 bin 156 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 9 bin 106 erkek çalışan ve 2 bin 49 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	825	3.115	3.940
Toptan ve perakende ticaret	292	1.210	1.502
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	109	1.179	1.288
İnşaat	72	1.047	1.119
Diğer hizmet faaliyetleri	253	410	663
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	100	430	531
Ulaştırma ve depolama	13	351	364
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme Üretimi ve dağıtım	5	357	362
Madencilik ve taş ocaklığı	3	329	332
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	36	289	325
Bilgi ve iletişim	149	174	323
Eğitim	170	133	303
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	20	55	76
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	26	26
Gayrimenkul faaliyetleri	1	1	2
Genel Toplam	2.049	9.106	11.156

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Yozgat ilinde çalışanların önemli bir kısmı İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İdari ve Destek hizmet faaliyetleri ile İnşaat sektörlerinde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 70,3'ü bu dört sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 40,2'si İmalat ticaret sektöründe çalışmaktadır. Yozgat ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise Eğitim sektörüdür. Eğitim sektöründe çalışanların yüzde 56,1'ini kadınlar oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	439	2.637	3.075
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	403	1.665	2.068
Hizmet Ve Satış Elemanları	381	1.365	1.746
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	141	1.103	1.244
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	401	682	1.082
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	64	820	884
Profesyonel Meslek Mensupları	200	584	784
Yöneticiler	20	180	201
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	1	70	71
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0	0
Genel Toplam	2.049	9.106	11.156

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. Toplam çalışanlar içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıların oranı yüzde 27,6 seviyesindedir. Yozgat ilindeki kadın çalışanların yüzde 21,4'ü; erkek çalışanları ise yüzde 29'u bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 18,5'i bu meslek grubunda istihdam edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 15,7 oran ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Yozgat ilinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar en fazla kadın ve en fazla erkek çalışan sayısına sahip meslek grubudur.

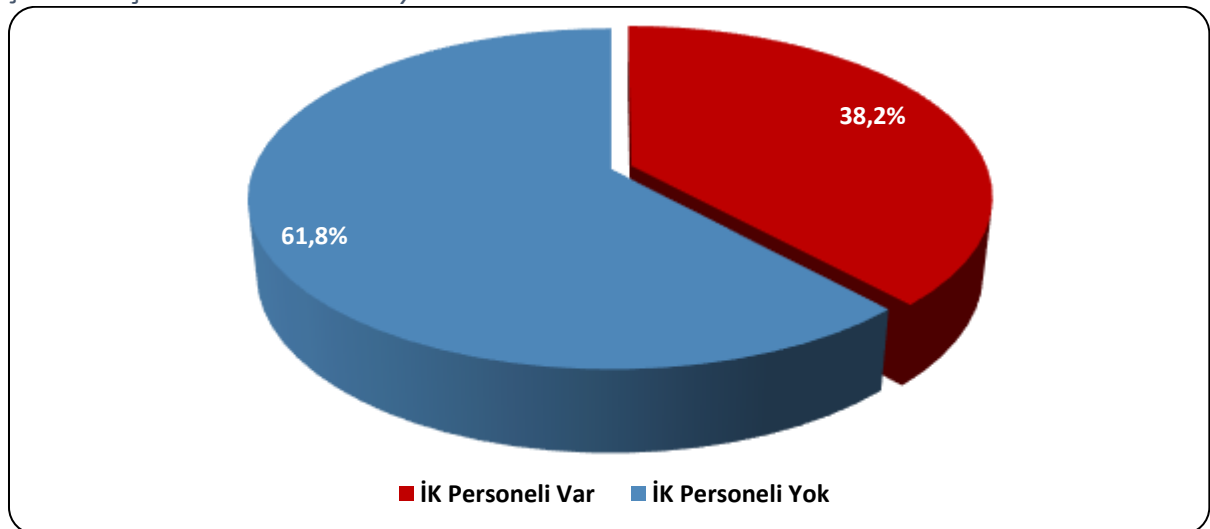
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Temizlik Görevlisi	Makineci (Dikiş)	Temizlik Görevlisi
Makineci (Dikiş)	Temizlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi
Güvenlik Görevlisi	Proses İşçisi	Diğer Şeker Muamele Ve Tasfiye İşçileri
Büro Memuru (Genel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Makineci (Dikiş)
Diğer Şeker Muamele Ve Tasfiye İşçileri	Büro Memuru (Genel)	Elektrik Teknisyeni
Elektrik Teknisyeni	Satış Elemanı (Perakende)	Kamyon Şoförü
Kamyon Şoförü	Satış Danışmanı / Uzmanı	Büro Memuru (Genel)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Veri Giriş Elemanı	İşletmeci
Satış Elemanı (Perakende)	Kalite Kontrolcü	Madenci (Genel)
Proses İşçisi	Hasta Danışmanı	Şeker İmal İşçisi

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14’te ise Yozgat ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Temizlik Görevlisi, Makineci(Dikiş) ve Güvenlik Görevlisi meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Makineci(Dikiş), Temizlik Görevlisi ve Proses İşçisi; Erkek çalışan sayısının ne fazla olduğu ilk üç meslek ise Temizlik Görevlisi, Güvenlik Görevlisi ve Diğer Şeker Muamele ve Tasfiye İşçileri meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

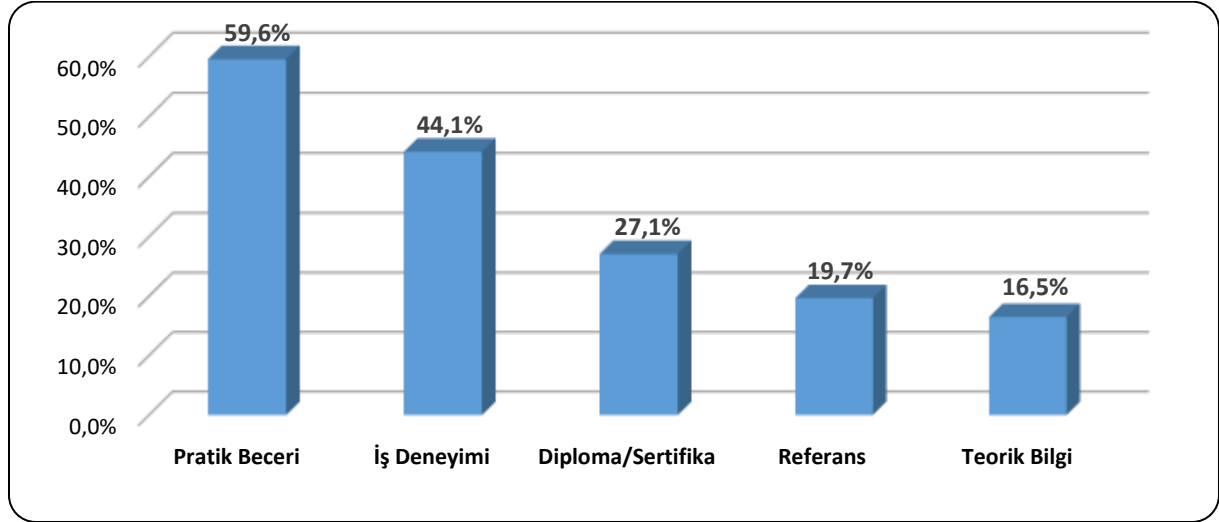

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15’te görüldüğü üzere Yozgat ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yalnızca yüzde 38,2’sinde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. İmalat sektöründe

bu oran yüzde 57,1, Toptan ve Perakende sektöründe yüzde 42,9, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe yüzde 18,8 ve İnşaat sektöründe ise yüzde 15 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde 20+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 59,6'sı Pratik Beceri, yüzde 44,1'i İş deneyimi ve yüzde 27,1'i ise Diploma/Sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Yozgat ilinde olduğu gibi yüzde 72,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi ve yüzde 35,7 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yılki sonuçlarda göstermektedir ki Pratik Beceri kriteri hem Yozgat ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşletme Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşletme Oranı
İmalat	91	2,3%	22,5%
Toptan ve perakende ticaret	15	1,0%	14,3%
İnşaat	6	0,5%	7,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5	1,0%	22,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4	1,2%	33,3%
Eğitim	4	1,3%	40,0%
Madencilik ve taş ocaklığı	2	0,6%	20,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	2	0,3%	20,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	0,1%	6,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	0	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme Üretimi ve dağıtım	0	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0	0,0%	0,0%
Genel Toplam	131	1,2%	14,9%

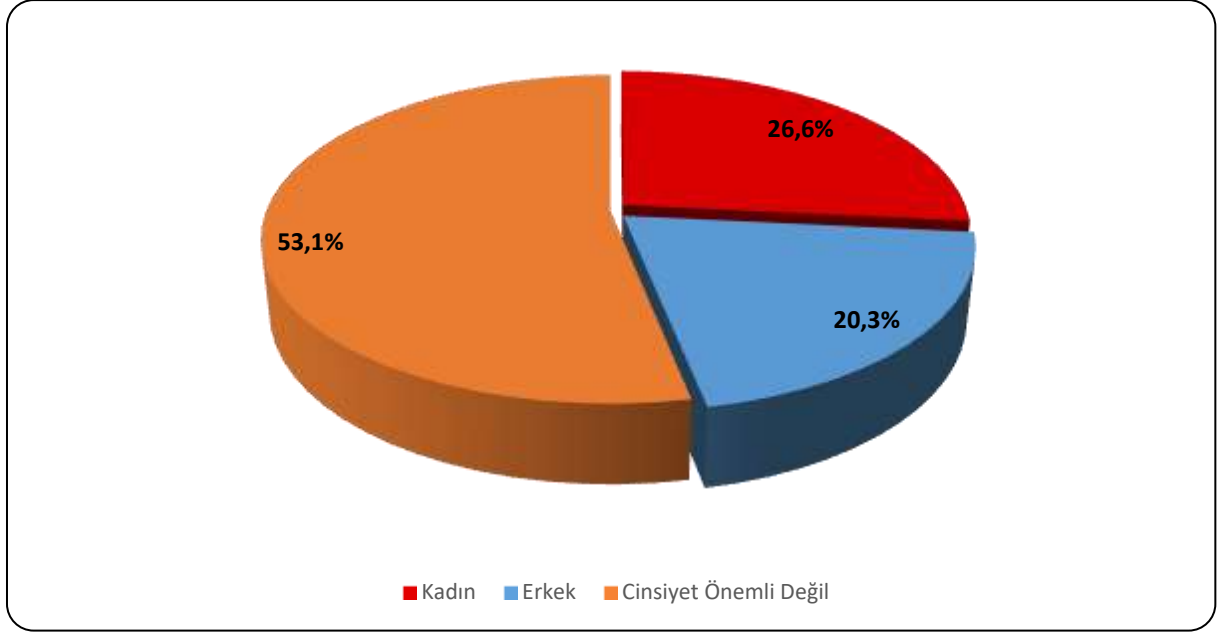
Kaynak: İPA 2019

Yozgat ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 29 işletmede 131 açık iş tespit edilmiştir. Yozgat ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör, Yozgat ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan İmalat sektörüdür. Toplam 131 kişilik açık işin yüzde 69,4'üne tekabül eden 91 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende, İnşaat, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Eğitim, Madencilik ve taş ocaklığı ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'den de görüleceği üzere Yozgat ilinde açık iş oranı yüzde 1,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Yozgat ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Yozgat ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 2,3 ile İmalat sektörü olarak tespit edilmiştir.

Yozgat ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 14,9'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

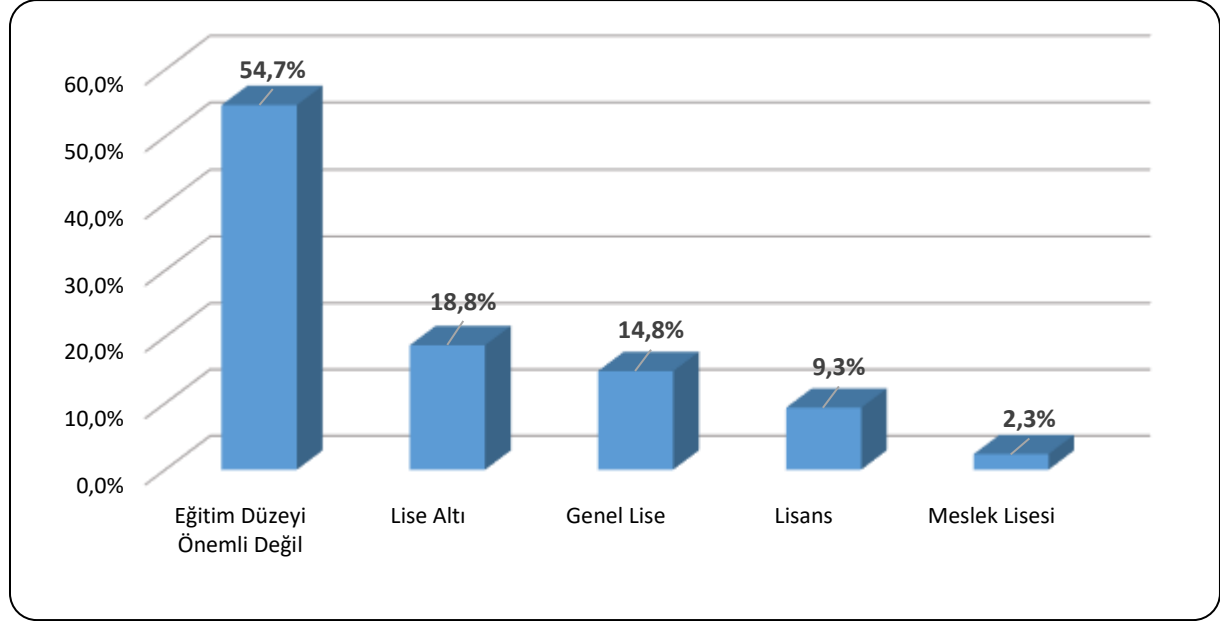

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17’de Yozgat ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Yozgat ilinde işverenler açık işlerin yüzde 53,1’inde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Yozgat ilinde yüzde 26,6 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1’i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Yozgat ilinde ise işverenlerin yüzde 20,3’ü mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

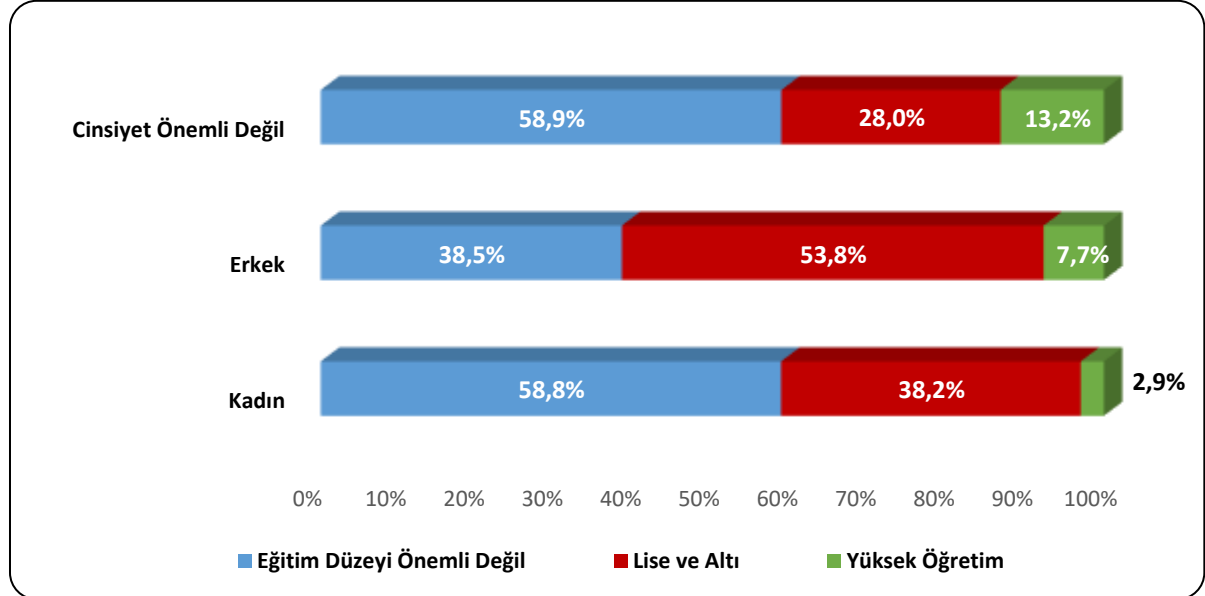
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Yozgat ilindeki açık işlerin yüzde 54,7'sinde işverenler eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 18,8'inde ise lise altı eğitimini tamamlamış kişiler talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

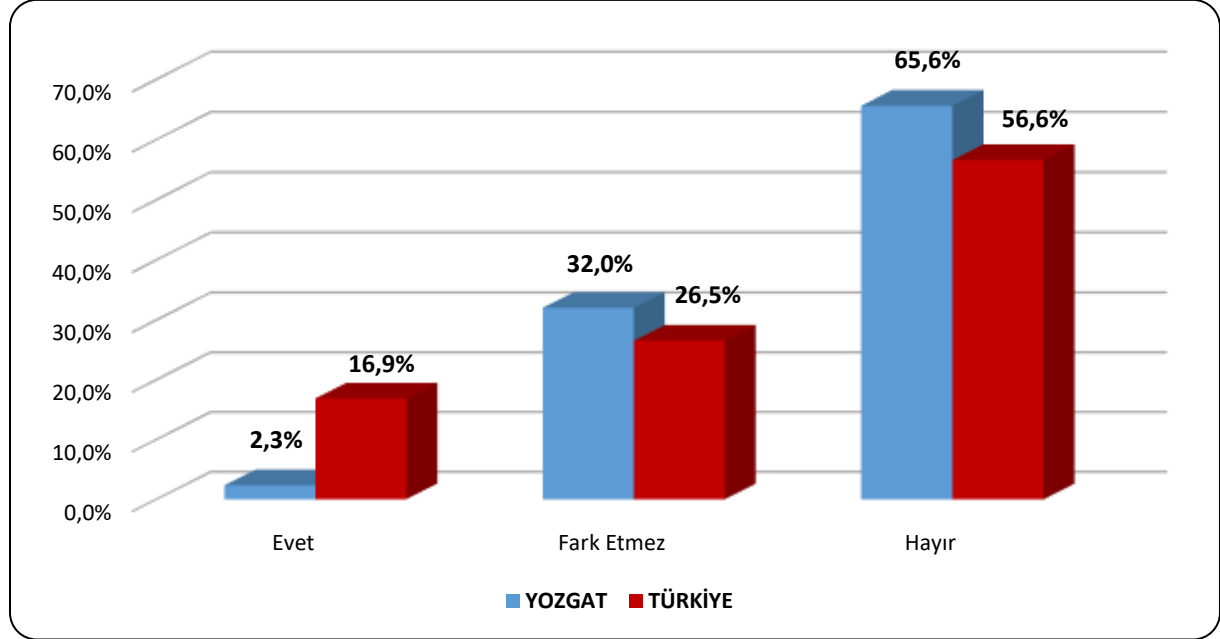

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 58,9 oranında herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 28 oranında lise ve altı eğitim düzeyi ve yüzde 13,2 oranında ise yüksek öğretim düzeyi talep edilmiştir. Erkeklerin tercih

edildiği açık işlerde yüzde 38,5 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 58,8 oranında eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir. Kadınların tercih edildiği açık işler için yüksek öğretimini tamamlamış kişi talebi olan işveren sayısı oldukça az olduğu görülmektedir.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

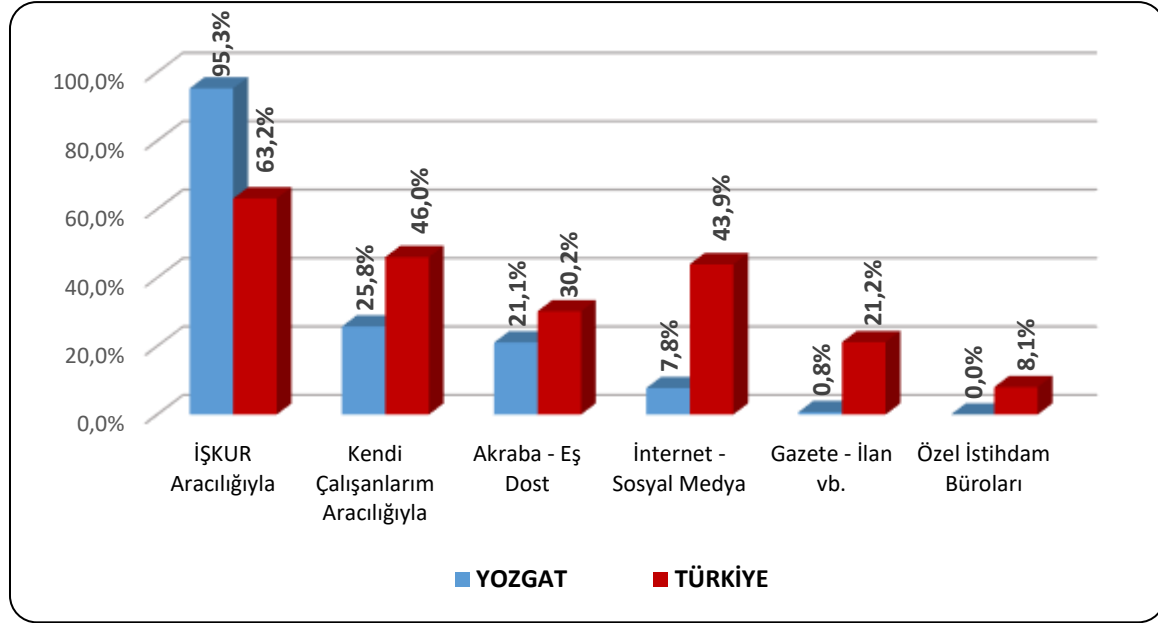

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Yozgat ilinde mevcut açık işlerin yüzde 2,3'ünde işverenler özellikle engelli tercih edeceklerini belirtmiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 32 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 34,3'ünde engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Yozgat ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha düşük oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21’de Yozgat ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Yozgat ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 95,3 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 63,2 olarak gerçekleşmiştir. Yozgat ilinde ikinci sırada yüzde 25,8 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 21,1 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	2	2
Takım Çalışması	4	4	3	3
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	3	-	6	4
İletişim ve İfade Yeteneği	5	3	4	5
Bilgisayar Kullanımı	-	4	4	6
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	4	-	7	7
Analitik Düşünebilme	-	-	5	8
Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme	-	4	7	8
Yabancı Dil	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ilk sırada yer almaktadır. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde ilk sırada Fiziki ve bedensel yeterlilik ilk sırada yer almaktadır. Erkeklerin tercih edildiği açık işler için fiziki ve bedensel yeterliliğin mesleki/teknik bilgi tecrübeye göre daha ön planda olduğu görülmektedir. Kadınların tercih edildiği açık işlerde ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi aranmaktadır. Yozgat ilinde, Yabancı dil becerisi becerisi araştırma dönemindeki açık işler için işverenler tarafından aranmamaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	89	2,8%
Hizmet ve Satış Elemanları	17	1,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	14	1,8%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	4	0,3%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	3	0,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2	0,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1	0,1%
Yöneticiler	0	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0,0%
Genel Toplam	131	1,2%

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup,

toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 68'dir. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu bulunmaktadır.

Yozgat ili için tespit edilen yüzde 1,2'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 2,8 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Profesyonel Meslek Mensupları ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	2,3%	0,0%	0,0%	100,0%	25,3%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	94,1%	5,9%	47,1%	94,1%	17,6%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	57,0%	0,0%	14,0%	71,7%	42,7%	0,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	0,0%	0,0%	75,0%	25,0%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	50,0%	0,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	21,1%	0,8%	7,8%	95,3%	25,8%	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Tüm meslek gruplarına ait açık işler için İŞKUR arama kanalı olarak işverenler için ilk sırada tercih edilmiştir.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	-	2	-	-	4	-	-	3	-	1
Garson (Servis Elemanı)	-	2	-	1	-	-	-	3	-	-
Beton Transmikser Operatörü	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1
İnşaat Mühendisi	1	4	-	-	-	-	2	4	-	3
Satış Temsilcisi / Plasiyer	-	3	-	-	-	1	-	2	-	-
Aşçı Yardımcısı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
İş Makineleri Bakım ve Onarımcısı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Akaryakıt Satış Elemanı(Pompacı)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sentetik Çuval İmal Makinesi Operatörü	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Dış Ticaret Uzmanı	-	-	-	-	-	-	3	2	-	1

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19’da Yozgat ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Garson(Servis Elemanı) mesleğinde aranan becerilerde ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği ön plana çıkmaktadır.

Makineci(Dikiş), Beton Transmikser Operatörü, Aşçı Yardımcısı, İş Makineleri Bakım ve Onarımcısı, Akaryakıt Satış Elemanı(Pompacı) ve Dış Ticaret Uzmanı mesleklerinde Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe ilk sırada aranmaktadır. Satış Temsilcisi / Plasiyer mesleği için ilk sırada Satış ve Pazarlama becerisi, İnşaat Mühendisi için ise ilk sırada aranan beceri Bilgisayar Kullanımıdır.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Makineci (Dikiş)	Garson (Servis Elemanı)	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Satış Temsilcisi / Plasiyer	Beton Transmikser Operatörü	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)
Satış Elemanı (Perakende)	Sentetik Çuval İmal Makinesi Operatörü	Mekatronik Mühendisi	Beton Transmikser Operatörü
Okul Öncesi Öğretmeni	İş Makineleri Bakım ve Onarımcısı	Gıda Mühendisi	İnşaat Mühendisi
-	Aşçı Yardımcısı	İnşaat Mühendisi	Aşçı Yardımcısı
-	İnşaat Mühendisi	Satış Danışmanı / Uzmanı	Sentetik Çuval İmal Makinesi Operatörü
-	Akaryakıt Satış Elemanı(Pompacı)	Teknik Resim Öğretmeni-Ortaöğretim	Akaryakıt Satış Elemanı(Pompacı)
-	Aşçı	Web Tasarımcısı	İş Makineleri Bakım ve Onarımcısı
-	Güvenlik Görevlisi	Ön Muhasebeci	Satış Temsilcisi / Plasiyer
-	Beden İşçisi (Genel)	Mimar	Ön Muhasebeci

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı), Beton Transmikser Operatörü ve İnşaat Mühendisi meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan üç meslek ise Makineci (Dikiş), Satış Temsilcisi/Plasiyer ve Satış Elemanı (Perakende) meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu üç meslek Garson (Servis Elemanı), Beton Transmikser Operatörü ve Sentetik Çuval İmal Makinesi Operatörü meslekleri; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Mekatronik Mühendisi meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Yozgat ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Yozgat ilinde ise 20+ istihdamlı 50 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Yozgat ilindeki işletmelerin yüzde 26,1'i son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Yozgat ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde; İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Ulaştırma ve Depolama, Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Bilgi ve İletişim sektörlerinde bulunan işletmelerin son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörleridir.

İnşaat sektörü gibi Yozgat ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlerle nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

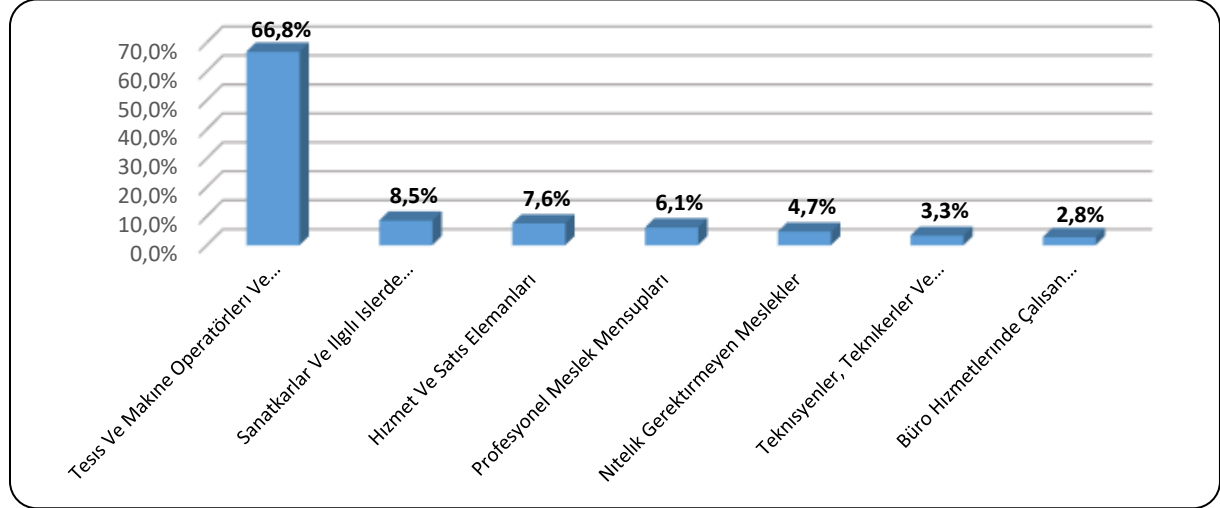
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	87
Madencilik ve taş ocaklığı	38
Toptan ve perakende ticaret	36
İnşaat	27
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	16
Eğitim	4
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3
Diğer hizmet faaliyetleri	3
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme Üretimi ve dağıtımı	2
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0
Gayrimenkul faaliyetleri	0
Ulaştırma ve depolama	0
Finans ve sigorta faaliyetleri	0
Bilgi ve iletişim	0
Genel Toplam	216

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde 216 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Yozgat ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 40,2'si bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 144 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 66,8'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de Yozgat ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Makineci (Dikiş)	51
Şoför-Yük Tasıma	22
İş Makineleri Operatörü	17
Kamyon Şoförü	16
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	10
Çorap Örme Makinesi Operatörü	10
Tır-Çekici Şoförü	7
Forklift Operatörü	6
Garson (Servis Elemanı)	6
Kepçe Operatörü	6
Diğer	63
Toplam	216

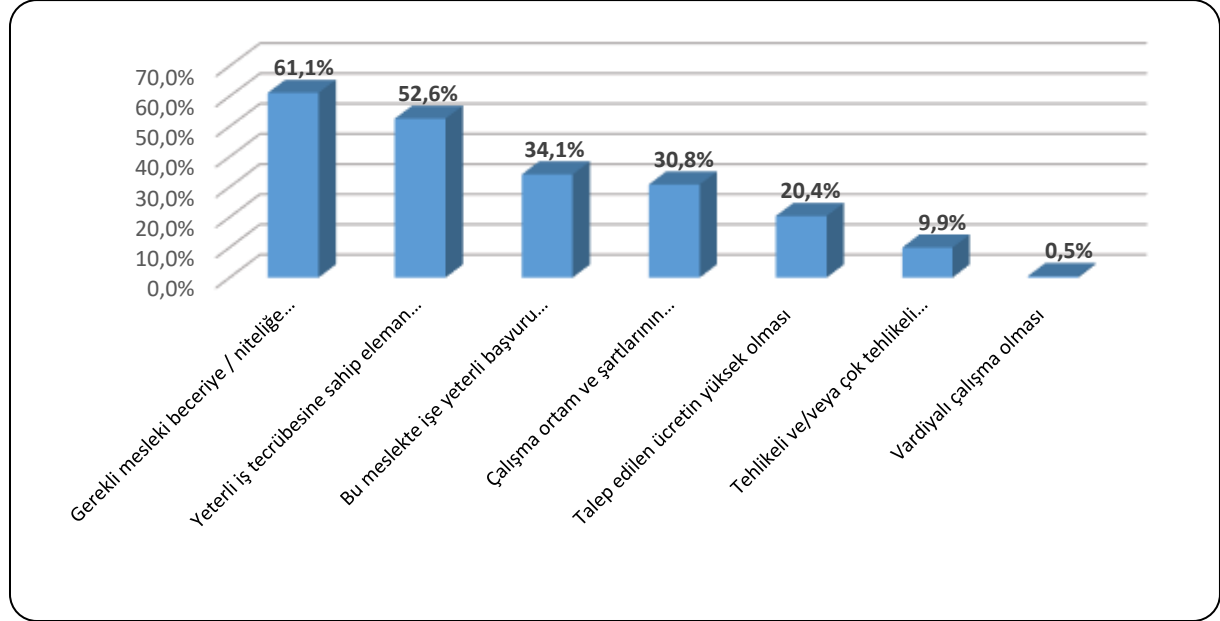
Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 51 kişi ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 22 kişi ile Şoför-Yük Taşıma ve 17 kişi ile İş Makineleri Operatörü meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci (Dikiş) mesleği yine ilk sırada yer almaktadır. Yozgat ilinde söz konusu meslek, önceki yıllarda olduğu gibi temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş) mesleği aynı zamanda açık işi en çok olan meslek olması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına önemli bir bilgidir.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada yüzde 61,1 ile Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında da ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin Makineci (Dikiş) ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde benzer olduğu görülmektedir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması seçenekleri ön plana çıkmaktadır. Eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması
Makineci (Dikiş)	20,0%	80,0%	80,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Şoför-Yük Tasıma	4,8%	4,8%	0,0%	95,2%	95,2%	0,0%	0,0%
İş Makineleri Operatörü	58,8%	58,8%	58,8%	100,0%	100,0%	0,0%	58,8%
Kamyon Şoförü	31,3%	68,8%	62,5%	62,5%	0,0%	0,0%	62,5%
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Çorap Örmek Makinesi Operatörü	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Tır-Çekici Şoförü	71,4%	28,6%	0,0%	57,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Forklift Operatörü	83,3%	16,7%	83,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	83,3%	0,0%	16,7%	83,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Kepçe Operatörü	33,5%	50,2%	50,2%	16,3%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde işyerlerinde vardiyalı çalışma olmasının eleman temininde güçlük çekilmeye bir etkisi bulunmamaktadır. Yozgat ilinde Makineci (Dikiş) mesleğinde Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır. Tablo 23'te bulunan mesleklerin çoğunda gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının ön planda olduğu görülmektedir. Garson (Servis Elemanı) mesleğinde ise gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunmasına rağmen farklı nedenlerden dolayı eleman temininde güçlük çekilmektedir.

Makineci (Dikiş), Çorap Örmek Makinesi Operatörü, Forklift Operatörü, Kepçe Operatörü gibi mesleklerde ise TGÇM nedeni olarak ilk sırada Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması belirtilmiştir. Tır-Çekici Şoförü, Forklift Operatörü ve Garson(Servis Elemanı) mesleklerinde ise yeterli iş başvurusu yapılmaması ilk sırada yer almaktadır. Tehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek Olması seçenekleri ilk on meslek arasında İş Makineleri Operatörü ve Kamyon Şoförü mesleklerinde temininde güçlük çekilme nedeni olduğu belirtilmiştir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri

istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Yozgat ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Yozgat ilinde işletmelerin yüzde 16,5’i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Yozgat ilinde ise yüzde 3,7 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İmalat	18,4%	0,0%	36,7%	44,9%
İnşaat	10,0%	12,5%	42,5%	35,0%
Toptan ve perakende ticaret	31,4%	2,9%	51,4%	14,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	12,5%	0,0%	50,0%	37,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11,1%	0,0%	88,9%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	0,0%	62,4%	37,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
Eğitim	20,0%	0,0%	60,0%	20,0%
Madencilik ve taş ocaklığı	0,0%	0,0%	40,2%	59,8%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	20,0%	80,0%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme Üretimi ve dağıtım	25,0%	0,0%	75,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	16,5%	3,7%	49,4%	30,3%

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla Finans ve Sigorta Faaliyetleri, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret sektörlerinde en yüksek düzeydedir. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe 1, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe ise 2

işyerinin ankete katılması neticesinde oranlar yüksek çıkmıştır. İmalat sektöründe ise yüzde 18,4'lük bir artış beklenmektedir.

Bilgi ve İletişim ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde yer alan işletmelerin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise Diğer hizmet Faaliyetleri ile İnşaat sektörleridir. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründeki işletmelerin çoğunluğu ise istihdam değişimine ilişkin fikir beyan etmemiştir. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 44,9'u da istihdam değişimine ilişkin fikir beyan etmemiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Toptan ve perakende ticaret	186	12,4%
İmalat	162	4,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	4,1%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	4,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	41	3,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	15	2,9%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme Üretimi ve dağıtımı	10	2,8%
Eğitim	3	1,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	0,0%
Ulaştırma ve depolama	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	0,0%
Bilgi ve iletişim	0	0,0%
İnşaat	-32	-2,8%
Diğer hizmet faaliyetleri	-20	-3,0%
Genel Toplam	370	3,3%

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Yozgat ilinde ise bu oran yüzde 3,3 olup ülke genelinin altında gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 186 kişilik artış ile Toptan ve perakende sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 12,4 ile yine Toptan ve perakende sektöründe beklenmektedir. Yozgat ilinde istihdam azalışı beklenen sektörler ise İnşaat ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	158	5,1%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	61	4,9%
Yöneticiler	9	4,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	72	3,5%
Hizmet ve Satış Elemanları	57	3,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	8	0,8%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	6	0,7%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	-1	-0,1%
Genel Toplam	370	3,3%

Kaynak: İPA 2019

Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları, Profesyonel Meslek Mensupları ile Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 158 kişilik artış ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar çalışanlarıdır. Profesyonel meslek mensupları mesleğinde ise azalış beklenmektedir.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	Elektrik Direği Dikim İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	Isı Yalıtımcısı
Beton Parke Üretim Makinası Operatörü	İnşaat Mühendisi
Beton Transmikser Operatörü	Ahşap Kalıpcı
İnşaat İşçisi	Duvarcı
Kömür Torbalama İşçisi	Soğuk Demirci
Kamyon Şoförü	Sihhi Tesisatçı
İş Makineleri Operatörü	Temizlik Görevlisi
İnşaat Boyacısı/Boyacı	Büro Memuru (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	Kasap

Kaynak: İPA 2019

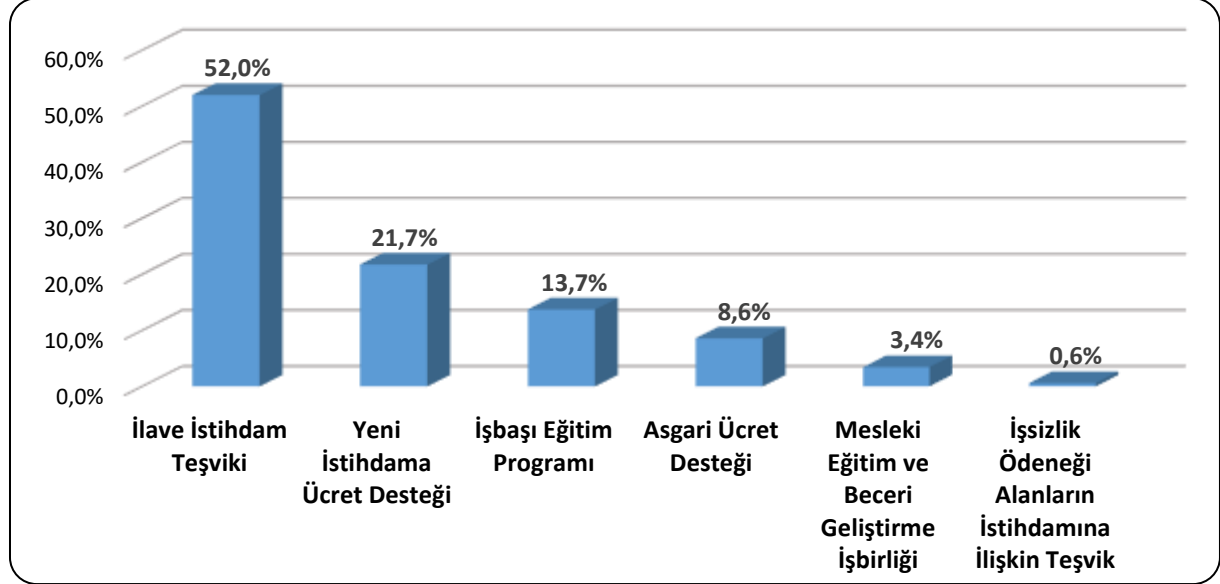
Yozgat ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi ve Beton Parke Üretim Makinası Operatörü olup, Elektrik Direği Dikim İşçisi, Isı Yalıtımcısı ve İnşaat Mühendisi meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş) mesleği istihdam artışı beklenen meslekler içerisinde yine ilk sıralarda yer almaktadır. Yozgat

ili için Tekstil sektörü ile ilgili mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Yozgat ili için ilk on meslek arasına sadece İnşaat Mühendisi mesleğinin bulunduğu görülmektedir.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

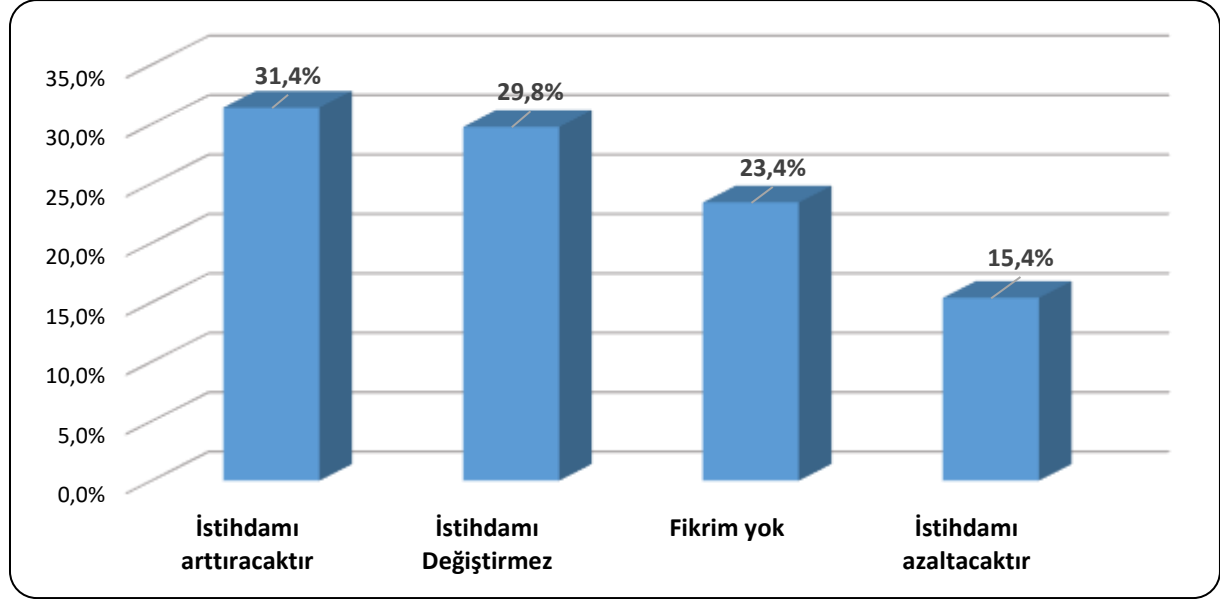

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği yer almaktadır. İşverenler, İstihdama en düşük katkısı sunan teşvikin ise İşsizlik ödeneği alanların istihdamına ilişkin teşvik olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

Kaynak: İPA 2019

Yozgat ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 31,4'ü istihdamı arttıracığını beyan ederken, yüzde 29,8'i ise teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 23,4'ü fikir beyan etmezken, yüzde 15,4'ü ise istihdamı azaltacağını beyan etmiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Yozgat ilinin lokomotifleri durumunda bulunan ilk üç sektöre baktığımızda; İmalat sektörünün yüzde 32,6'sı, Toptan ve Perakende sektörünün yüzde 28,6'sı ile İdari ve destek hizmet faaliyetlerinin yüzde 37,5'i teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracığını savunmaktadır.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,2'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracığını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Yozgat İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Yozgat ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 8,6 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TR72 (Yozgat-Sivas-Kayseri) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 13,2'dir. 2018 TÜİK verilerine bakıldığında TR72 (Yozgat-Sivas-Kayseri) bölgesindeki işsizlik oranı 2016 yılına göre 4,8 puan artarak yüzde 13,2 olması İŞKUR kayıtlarındaki işsiz sayısının artmasına neden olmuştur. Bu artışın temelinde ise il düzeyinde İŞKUR'un işsizlik sigortası, meslek edindirme kursları, işe yerleştirme servisi v.b hizmetler ile işsizlere farklı hizmetler sunmasından kaynaklanmaktadır.

Yozgat ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Yozgat'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Yozgat ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 81,6'sı erkeklerden, sadece yüzde 18,4'ü kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör İmalat sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör Eğitim sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler Eğitim, Bilgi ve İletişim gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda

açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Yozgat ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Yozgat ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 40 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 832 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2011 yılına göre bir artış söz konusudur. Buna rağmen kursiyer sayısındaki artış sınırlı olmuştur. Bunun nedeni yıllar içerisinde işbaşı eğitim programının daha fazla tercih edilmesidir. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Yozgat ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler İmalat, Toptan ve Perakende, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve İnşaat sektörleridir.

Yozgat ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 29 işletmede 131 açık iş tespit edilmiştir. Yozgat ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 131 kişilik açık işin yüzde 69,4'üne tekabül eden 91 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Eğitim, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Yozgat ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 14,9’unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Yozgat ilinde 2018 yılında açık iş ve işe yerleştirme oranlarında belirgin bir artış olmuştur. Bu durum Yozgat ilinde bahse konu yıl içerisinde yeni açılan işyerleri, kapasite artışına gitmiş işyerleri ve ihaleli firmaların var olmasıdır. Bu durum açık işlerin karşılanma oranını da artırmış ve yüzde 73 düzeyinde olmuştur. 2018 yılından 2019’a geçerken İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre açık işlerde yüzde 70,8’lik azalış olmuştur. 01.01.2019 ile 31.10.2019 tarihleri arasında 3 bin 79 işyerinin kapanmış olması, 2019 yılı içinde ihaleli firmaların mevcut yaptıkları işi bitirme derecesine gelmesi ve ekonomik durgunluk vb. faktörlerden dolayı 2019 yılı içindeki İşgücü Piyasası Araştırması’nda alınan taleplerde düşüş gözlemlenmiştir.

Yozgat ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 68’dir.

Açık işi olan işletmelerin yüzde 54,7’sinin; aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri “eğitim düzeyi önemli değil” cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olması, fiziki ve bedensel yeterliliği olması ve takım çalışmasına yatkın olmasının istemesi etkindir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının ön plana çıkarak TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen “işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Yozgat ilinde işletmelerin yüzde 16,5’i istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan

istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Yozgat ilinde ise yüzde 3,7 olarak gerçekleşmiştir.

Yozgat ilindeki işverenlerin yüzde 52'si, istihdama en çok katkı sunan teşvikin ilave İstihdam Teşviği olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak ilave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerine işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Yozgat iline yön veren sektörler incelendiğinde; İmalat sektörünün yüzde 32,6'sı, Toptan ve Perakende sektörünün yüzde 28,6'sı ile İdari ve destek hizmet faaliyetlerinin yüzde 37,5'i teknolojik gelişmelerin istihdamı artıracağını savunmaktadır.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet Üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

2018 yılında TÜİK verilerine göre Yozgat ilinde bulunan firmalar toplamda 37.451.965 TL ihracat yapmıştır. Yozgat'ta Organize Sanayi Bölgesi'nde yeni kurulan firmaların endüstri 4.0 devrimi ile beraber teknolojiyi daha çok işletmelerine entegre etmeleri yurtdışında yeni pazarlar oluşturmalarını kolaylaştırmıştır. Bu durum gelecek dönem ihracat verilerine olumlu katkı sağlayabilir.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU**2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU**

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

- 1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.
- 2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörttyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.**
- 3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :

İşyerinin Yasal Unvanı :

E-Posta Adresi :

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı :

Unvanı :

Tarih :

Telefonu :

E-Posta :

İmza/Kaşe :

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ()

Hayır ()

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:

İlave yatırım ()

Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs... alımı veya kiralınması

Teknolojik Yatırım ()

Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi

Stratejik Yatırım ()

İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri

Diğer ()

3.2. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi)

(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi)

(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım Üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet () 5.1. soruya geçiniz.

Hayır () 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

[illegible]

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

****Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.**

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARIYLA) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	7. soruya geçiniz.
6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal artış
7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	→	7.1'e geçiniz.
	Hayır	→	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	→	8. soruya geçiniz.
7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet () 8.1. soruya geçiniz.

Hayır () 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

[illegible]

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. () İstihdamı azaltacaktır. () İstihdamı Değiştirmez. () Fikrim yok. ()

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

.....
.....

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri.	()
Teorik Bilgi.	()
Diploma/sertifika.	()
İş Deneyimi.	()
Referans.	()

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet () 13. Soruya geçiniz. Hayır () 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini.	()
İşbaşı Eğitim Programları.	()
Çalışanların Mesleki Eğitimi.	()
Mesleki Eğitim Kursu.	()
Kısa Çalışma Ödeneği.	()
Danışmanlık ve Yönlendirme.	()
Teşvikler.	()

(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

- İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ()
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ()
İnternet sitesi kullanışlı değil. ()
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ()
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ()
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ()
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ()

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

- İşe Uygun Eleman Temini. ()
İşbaşı Eğitim Programı. ()
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ()
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ()
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ()
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ()

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

- Yeni İstihdama Ücret Desteği. ()
İşbaşı Eğitim Programı. ()
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ()
İlave İstihdam Teşviki. ()
Asgari Ücret Desteği. ()
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ()

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir?
(En fazla 3 tane belirtiniz.)

- E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ()
- Finansman yetersizliği. ()
- Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ()
- Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ()
- E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ()

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

aydıncık boğazlıyan sefaatli
serpiliş yozgat
candır kadışehri
akdağmadeni sarıkaya
saraykent çekerek çayıralan

www.iskur.gov.tr
www.iskur.gov.tr
www.iskur.gov.tr

**YOZGAT İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA RAPORU**

2019